

ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Юридичний факультет
Кафедра «Політологія та загальноправові дисципліни»

СИЛАБУС
навчальної дисципліни (нормативна)
ГОСПОДАРСЬКЕ ТА АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО
Обсяг освітнього компоненту – 4,5 кредитів (135 годин)

Освітня програма – Управління проектами
Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський)
Спеціальність – 073 «Менеджмент»

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА

КИРИЧЕНКО ЮРІЙ ВІКТОРОВИЧ,
завідувач кафедри «Політологія та загальноправові
дисципліни», доктор юридичних наук, професор.

Контактна інформація:

- номер телефону: 067-796-99-90;
- e-mail: kirichenko_yuriy84@ukr.net.

Час і місце проведення консультацій:

щовівторка з 15.00 до 16.00, навчальний корпус №5,
кабінет 535а або дистанційно відповідно до
розкладу викладача

ОПИС КУРСУ

Навчальна дисципліна «Господарське та адміністративне право» дозволяє визначити актуальні проблеми теоретичного та прикладного характеру господарського та адміністративного права, виявити недосконалість правового регулювання господарських та адміністративних відносин, дослідити основні прийоми і способи вирішення правозастосовних проблем у сфері господарювання і державного управління, виробити навички щодо правового аналізу та наукового обґрунтування напрямів удосконалення господарського та адміністративного законодавства України.

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Метою навчальної дисципліни «Господарське та адміністративне право» є оволодіння комплексними знаннями та формування стійких умінь і

практичних навичок щодо використання та застосування правових норм, які регулюють відносини у сфері господарювання та державного управління, а також формування вмінь та навичок здійснення конкретних видів адміністративної діяльності.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ФОРМУВАННЯ ЯКИХ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Господарське та адміністративне право» будуть сформовані:

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті.

Спеціальні компетентності:

СК6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

СК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

Очікуванні програмні результати навчання:

ПРН1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

ПРН11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Для успішного навчання та опанування необхідними компетентностями та набуття вміннями і навичками нормативної навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні спиратися на результати навчання, які отримано ними при вивченні інших гуманітарних дисциплін.

Компетентності, які набуде і розвине в процесі навчання та результати навчання здобуті при вивченні цієї дисципліни, майбутній фахівець може використати у своїй професійній діяльності під час опрацювання та аналізу інформації з різних джерел щодо правового регулювання господарських та адміністративних відносин, при вирішенні наявних проблем у сфері господарювання і державного управління, а також застосовувати у практичних ситуаціях положення норм Конституції, господарського та адміністративного законодавства України.

ПЕРЕЛІК ТЕМ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Аудиторна робота під час вивчення навчальної дисципліни «Господарське та адміністративне право» складається з вивчення теоретичного матеріалу та виконання практичних завдань.

Таблиця 1 – Загальний тематичний план аудиторної роботи

Номер тижня	Теми лекцій, год.	Теми практичних робіт, год.
1	2	3
Змістовий модуль 1.		
1	Тема 1. Поняття господарського права (4 год.)	Тема 1. Поняття та сутність господарського права (2 год.)
2	Тема 2. Суб'єкти господарювання (4 год.)	Тема 2. Загальна характеристика суб'єктів господарювання (2 год.)
3	Тема 3. Господарські зобов'язання (4 год.)	Тема 3. Зобов'язальні відносини у господарській діяльності (2 год.)
4	Тема 4. Господарський договір (4 год.)	Тема 4. Поняття господарського договору (2 год.)
Змістовий модуль 2.		
6	Тема 5. Поняття адміністративного права (4 год.)	Тема 5. Поняття та сутність адміністративного права (2 год.)
6	Тема 6. Сутність державного управління (4 год.)	Тема 6. Поняття та сутність державного управління (2 год.)
7	Тема 7. Суб'єкти адміністративного права (4 год.)	Тема 7. Загальна характеристика суб'єктів адміністративного права (2 год.)

САМОСТІЙНА РОБОТА

Кожен здобувач вищої освіти повинен самостійно опанувати наступні теми навчальної дисципліни:

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Правовий статус окремих видів суб'єктів господарської діяльності	10
2	Тема 2. Правове регулювання заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарювання	10
3	Тема 3. Правове регулювання легалізації та припинення діяльності суб'єктів господарювання	10
4	Тема 4. Правове регулювання відносин власності у сфері господарювання	10
5	Тема 5. Господарська торговельна діяльність, комерційне посередництво та комерційна концесія	10
6	Тема 6. Поняття та зміст адміністративної процедури	10
7	Тема 7. Забезпечення законності та дотримання дисципліни в публічному адмініструванні	10
8	Тема 8. Поняття, види та процедура надання адміністративних послуг в Україні	10
9	Тема 9. Адміністративні правопорушення (проступки) та адміністративна відповідальність	13
	Разом	93

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ДЖЕРЕЛА

Навчально-методичні розробки:

- Курс лекцій з навчальної дисципліни «Господарське та адміністративне право»;
- Програма навчальної дисципліни «Господарське та адміністративне право»;
- Силабус з навчальної дисципліни «Господарське та адміністративне право».

Основні нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р.
2. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/435-15>.
3. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18 березня 2004 р. № 1618-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1618-15/print>
4. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 року № 1906-IV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws>.
5. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 року № 1560-XII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws>.
6. Про державну статистику: Закон України від 17 вересня 1992 року № 2614-XII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws>.
7. Про захист прав споживачів: Закон України від 12 травня 1991 року № 1023-XII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws>.
8. Про надра: Закон України від 27 липня 1994 року № 132/94-ВР. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws>.
9. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04 липня 2002 року № 40-IV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws>.
10. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3480-IV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws>.
11. Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991 року № 1576-XII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws>.
12. Про страхування: Закон України від 07 березня 1996 року № 85/96-ВР. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws>.
13. Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб: Закон України від 9 січня 2025 року № 4196-IX. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws>.

Літературні джерела:

1. Петровська І. І. Правові основи публічного адміністрування зовнішньоекономічної діяльності в Україні. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України*. Вип. 65, 2024. С. 107-119.
2. Соломаха А. Г. Іманентний концепт правової держави та його вплив на трансформацію адміністративного права. *Право і суспільство*. № 2, 2024. С. 562-567.
3. Липій Є. А., Комзюк А. Т., Комзюк М. А. Адміністративно-правовий режим воєнного стану, введеного в Україні у зв'язку з московською

військовою агресією. *Науковий вісник публічного та приватного права. Зб. наук. праць.* Вип. 3. 2022. С. 100 – 106.

4. Комзюк А. Т., Комзюк М. А., Липій Є. А. Виконання адміністративних актів: новації прийнятого Закону «Про адміністративну процедуру». *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Юридичні науки.* 2022. Том 33 (72) № 4.

5. Петровська І. І. Адміністративні послуги в правовій системі України. *Актуальні питання вдосконалення чинного законодавства України.* Вип. 59. 2022. С. 154-167.

6. Подцерковний О. П., Добровольська В. В., Зятіна Д. В., Будурова Г. М. *Господарське право : навч.-метод. посіб. (для студентів денної та заочної форми навчання).* Одеса, 2021. 166 с.

7. Деревянко Б. В. *Господарське право: особлива частина (правове регулювання господарських відносин в окремих галузях економіки) : навч. посіб. / д-р юрид. наук, проф. Б. В. Деревянко; МВС України, Донецький державний університет внутрішніх справ.* Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 314 с.

8. Мелех Л. В. *Господарський процес України : підруч.* Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 316 с.

9. *Адміністративне право України : підруч. / В. В. Серета, О. Л. Хитра, Ю. С. Назар, Д. І. Йосифович, Я. М. Когут та ін. ; за заг. ред. Ю. С. Назара.* Львів : ЛьвДУВС, 2021. 680 с.

10. *2. Господарське право : навч. посіб. / укл. А. А. Бутирський .* Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 144 с.

11. Вінник О. М. *Господарське право в умовах цифровізації економіки : навч. посіб. / Вінник О. М., Шаповалова О. В. ; за заг. ред. Вінник О. М.* Київ: НДІ приватного права і підприємництва ім. акад. Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2020.

12. *Адміністративне право України. Повний курс : підруч. / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової.* Видання третє. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 584 с.

13. Швидка Т. І. *Господарське право в схемах і таблицях : навч. посіб.* Харків : Право, 2019. 130 с.

14. Мілаш В. С. *Господарське право : навч. посіб. для підготовки до іспитів. 6-те вид., змін.* Харків : Право, 2019. 336 с.

15. *Господарське право: загальна частина : навч. посіб. / К. Р. Резворович, О. С. Юнін, М. П. Юніна та ін.* Дніпро: Видавець Біла К. О., 2019. 262 с.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України – <https://www.president.gov.ua>.

2. Офіційний сайт Верховної Ради України – <https://www.rada.gov.ua>.

3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України – <https://www.kmu.gov.ua>.

4. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України – <https://www.kmu.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Конституційного Суду України – <http://www.ccu.gov.ua>.
6. Офіційний сайт Верховного Суду України – https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/
7. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини – <https://www.ombudsman.gov.ua>.
8. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського – <http://nbuv.gov.ua>.

ОЦІНЮВАННЯ

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка» контрольні заходи включають в себе поточний, проміжний та підсумковий контроль. У процесі вивчення навчального матеріалу дисципліни «Господарське та адміністративне право» використовуються наступні форми контролю:

1. Поточний контроль – охоплює визначені програмою освітнього компоненту контрольні заходи, що відбуваються під час проведення практичних занять з метою перевірки рівня знань здобувачів вищої освіти на етапі первинного засвоєння навчального матеріалу, який охоплюється темою лекційного та практичного занять, умінь самостійно опрацьовувати навчально-методичну літературу, здатність осмислити зміст вивчаємої теми, умінь публічно чи письмово подати певний матеріал, а також завдань самостійної роботи. Результати поточного контролю враховуються науково-педагогічним працівником при визначенні результатів проміжного контролю.

2. Проміжний контроль – використовується при визначенні підсумкової оцінки з освітнього компонента і засвідчує здобуття певних результатів навчання та рівень цих результатів. При цьому позитивні оцінки з визначених програмою освітнього компонента контрольних заходів є необхідною умовою для отримання здобувачем вищої освіти підсумкового контролю.

3. Підсумковий контроль – здійснюється у формі семестрового заліку з навчальної дисципліни та визначається за результатами поточного і проміжного контролю, і не передбачає проведення окремого заходу та присутності здобувача вищої освіти.

Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами підсумкового контролю. При цьому оцінка підсумкового контролю визначається за двобальною шкалою «зараховано – не зараховано».

Під час контролю враховуються наступні види робіт:

- виконання практичних завдань, підготовка рефератів – до 40 балів;
- поточний, проміжний контроль – до 40 балів;

- наукова діяльність (участь у науковій кафедральній темі, у науково-практичних конференціях, в університетському «Тиждень науки», у написанні наукових статей тощо) – до 20 балів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
60 – 100	60 – 100	зараховано
1-59	незадовільно	не зараховано

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при поточному оцінюванні знань (залік)

Поточне тестування та самостійна робота							Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль 1,2								
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	100	зараховано
10	15	15	15	15	15	15		

T1, T2 ... T7 – теми змістових модулів.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика дедлайнів передбачає не лише присутність здобувача вищої освіти на лекціях і практичних заняттях, а й його активну роботу. У разі невідвідування занять без поважних причин, здобувач вищої освіти зобов'язаний опрацювати навчальний матеріал шляхом підготовки та захисту реферату за пропущеною темою занять.

Політика дотримання академічної доброчесності полягає у запровадженні положень норм чинного законодавства України, зокрема Закону України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 року в науково-дослідній сфері та освітнього процесу, правил Кодексу академічної доброчесності Національного університету «Запорізька політехніка» та дотриманні стандартів чесної й високопрофесійної діяльності науково-педагогічних працівників кафедри та здобувачів вищої освіти.

Під час вивчення навчальної дисципліни кожен здобувач вищої освіти повинен дотримуватися етичних принципів і цінностей академічної доброчесності, при цьому він зобов'язаний з повагою та толерантністю ставитися до всіх членів академічної спільноти. Так, з метою забезпечення довіри до результатів навчання здобувач вищої освіти повинен виконувати контрольні роботи самостійно, при цьому не допускається залучення при розв'язанні індивідуальних занять інших осіб. У разі виявлення ознак академічного плагіату, а також самоплагіату, фабрикації, фальсифікації, списування, обману, зазначена робота не зараховується і навчальна дисципліна не вважається зарахованою.

За порушення академічної доброчесності здобувач вищої освіти може бути притягнутий до академічної відповідальності, а саме: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; позбавлення академічної стипендії тощо; відрахування з університету, що застосовується у випадку систематичних грубих порушень і лише після того, як не дали ефекту інші заходи впливу.

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДЛЯ РОБОТИ НА КУРСІ

- Система дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка» (Система Moodle) <https://moodle.zp.edu.ua/>;
  - Електронний Інституційний репозитарій Національного університету «Запорізька політехніка» <http://eir.zp.edu.ua/>;
  - Інформаційні електронні ресурси наукової бібліотеки університету «Запорізька політехніка» <http://library.zp.edu.ua/>.
-